

Bedrijfsinvesteringen pieken torenhoog

Jan Bart Van In, hoofdredacteur

De investeringsmotor van de West-Vlaamse economie sputtert (nog) niet. Integendeel: het volume aan bedrijfsinvesteringen klom in 2019 verder op naar de spectaculaire piek van 4,9 miljard euro. Dat is een stijging van 7% in vergelijking met 2018 en van 17% ten opzichte van 2017. Een nieuw historisch record.

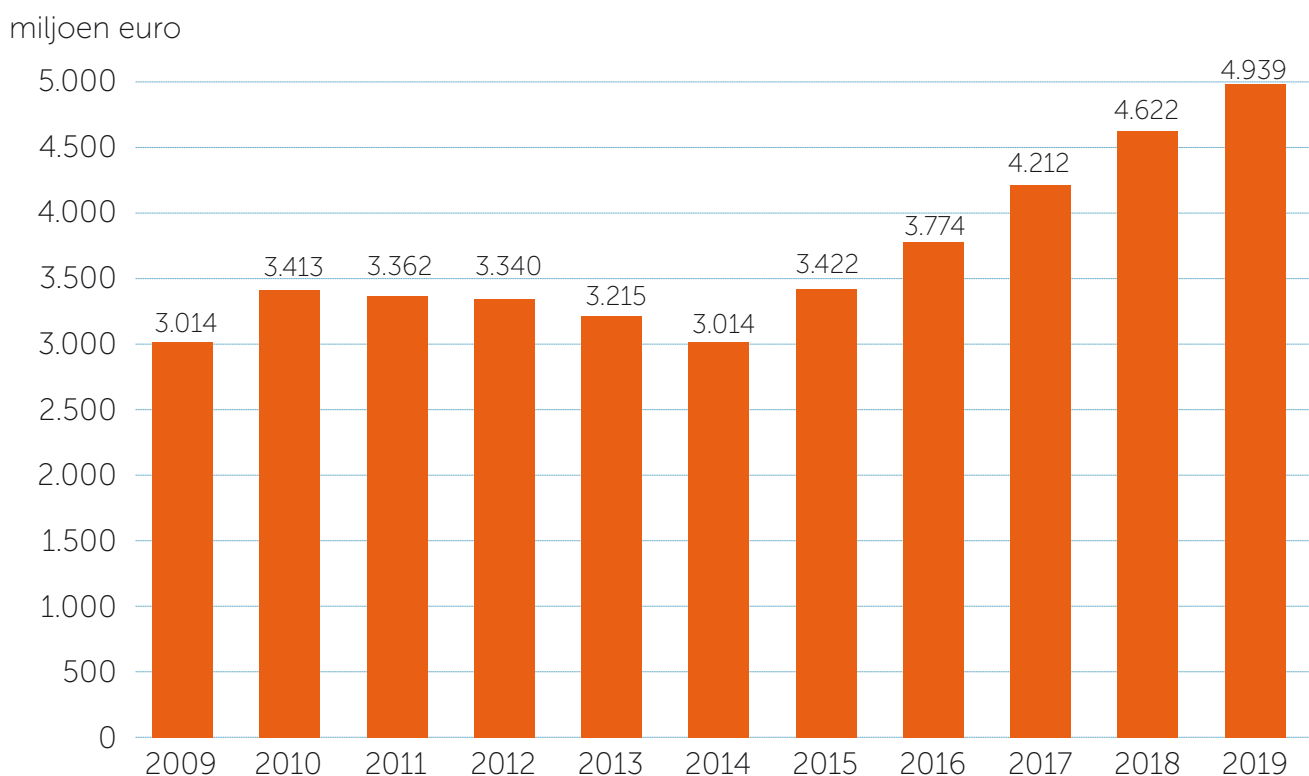
De verhoogde investeringsdrang in West-Vlaanderen, aangevangen in 2015, zet zich verder door. De verkoop van bedrijfsgronden en kantoorlocaties, de realisatie van nieuwe bedrijfsgebouwen en de investering in velerlei uitrusting, nemen een hoge vlucht. De orderboeken van de aannemers in industrie- en kantorenbouw zitten barstensvol. Dit economische festijn knalt ook door in de formele cijfers.

Staafigrafiek 1 toont de evolutie van de investeringsinspanningen van de West-Vlaamse bedrijven in de periode 2009-2019. Deze gegevens zijn afkomstig

van de Federale Overheidsdienst Economie en zijn gebaseerd op de btw-registratie van de bedrijven met een jaaromzet van minstens 500.000 euro. De investeringsbedragen in onze grafiek bevestigen de flagrante heropleving van de investeringsinspanningen van de bedrijven, ingezet in de tweede helft van 2015. Dit na een periode van recessie en groeivertraging tussen 2009 en 2014. De jongste vier jaren manifesteert zich een heuse investeringsrace. De ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen investeerden in 2019 samen **4,94 miljard euro**, een stijging met 312 miljoen euro op jaarbasis of bijna 7%

meer in vergelijking met 2018. Dit is niet alleen het hoogste investeringsbedrag in de jongste tien jaar, maar ook in de economische historiek van de kustprovincie. Bovendien ligt de investeringsgroei in de kustprovincie met een sprong van circa 7% (net als het voorafgaande jaar) procentueel een stuk hoger dan de investeringstoename in gans Vlaanderen (= 1,0%). Dit investeringspeil vertaalt zich in een wezenlijke toename van het aantal vacatures en in een aanzienlijke daling van de werkloosheid. De paradox is evenwel dat de nijpende krapte op

Investerings van de bedrijven (met omzet >= 500.000 euro) in miljoen euro in West-Vlaanderen.

Bron: FOD Economie (ADSEI), verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen. * Deze cijfers zijn gebaseerd op de btw-registratie van de betrokken bedrijven. * De cijfers uit de periode 2005-2012 zijn niet helemaal vergelijkbaar met deze uit de periode daarna, omdat de methode van de FOD Economie vanaf 2013 gewijzigd is.

Producent van vloerbedekking, dakelementen en isolatieplaten Unilin is met voorsprong de grote investeringskampioen in West-Vlaanderen.

Tabel 1: top 10 van de grootste investeerders in West-Vlaanderen in 2018 (categorie handelsvennootschappen)

	Naam	Gemeente	Investerings in IM.VA ⁽¹⁾	Investerings in MVA ⁽²⁾	Totaal investeringen
1	UNILIN bvba	Wielsbeke	35.021.688	139.804.655	174.826.343
2	GASELWEST ov	Kortrijk	4.378.646	71.571.548	75.950.194
3	INFRA X WEST ov	Torhout	1.008.098	53.679.073	54.687.171
4	BEKAERT nv	Zwevegem	43.002.005	10.949.083	53.951.088
5	DAIKIN EUROPE nv	Oostende	29.628.267	14.153.628	43.781.895
6	ROULARTA MEDIA GROUP nv	Roeselare	37.824.801	4.253.164	42.077.965
7	AGRISTO nv	Harelbeke		39.877.837	39.877.837
8	POWER OIL nv	Wevelgem	1.714.852	33.239.079	34.953.931
9	REVROR GROUP nv	Kuurne	864.752	32.754.072	33.618.824
10	CLUB BRUGGE nv	Brugge	29.123.158	2.929.369	32.052.527

585.777.775

Bron: Graydon Belgium op basis van de jaarrekeningen.

⁽¹⁾ IM.VA = de immateriële vaste activa, zoals R&D-kosten, goodwill en intellectueel eigendom.

⁽²⁾ M.VA = materiële vaste activa, zoals gronden, gebouwen, machines, uitrusting enz.

de arbeidsmarkt een rem kan worden op het investeringsritme: sommige ondernemers stellen hun investering uit omdat ze de geschikte medewerkers niet vinden...

Waarborgleningen PMV

De investeringskoofts in (West-) Vlaanderen wordt ook bevestigd door recente cijfers van het kabinet van Vlaams minister van Economie, Werk en Innovatie **Hilde Crevits** over de evolutie

van de Vlaamse waarborgleningen. Jonge bedrijven of doorgroebedrijven die vaak niet over voldoende onderpand beschikken om een investeringslening bij een bank aan te gaan, kunnen beroep doen op een waarborgregeling van de **ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV)**. PMV stond in 2019 in voor een waarborgbedrag van **54,5 miljoen** aan West-Vlaamse ondernemingen. Ook dat is een recordcijfer.

Wie waren in 2018 de investeringskampioenen in West-Vlaanderen?

Dat zien we in tabel 1 en 2. Handelsinformatiespecialist **Graydon** verzamelde daarbij een aantal parameters uit de balansen van de bedrijven en organisaties. Cijfers over boekjaar 2019 waren midden maart 2020 (uiteraard) nog niet beschikbaar.

Tabel 1 brengt de tien grootste investeerders in de categorie handelsvennootschappen voor 2018 in

Revor Group opende begin 2019 een nieuw productiegebouw en hoofdkwartier met 40.000 m² oppervlakte in Kuurne.

kaart. Zij realiseerden samen **585,7 miljoen** euro aan investeringen in de kustprovincie.

Koploper **Unilin**, die dit jaar zijn 60e verjaardag viert, onderscheidt zich daarbij als de absolute investeringskampioen van West-Vlaanderen met een mega-injectie van bijna 175 miljoen euro in de West-Vlaamse maakeconomie. Deze producent van vloerbedekking, dakelementen en isolatieplaten (o.a. bekend van zijn merk Quick Step) was in 2016 ook al de grootste investeerder in West-Vlaanderen (toen: 188 miljoen) en prijkte in 2017 op een sterke vijfde plaats. Samengeteld over de drie jongste boekjaren 2016-2018 (cijfers van 2019 zijn nog niet gepubliceerd) getroostte Unilin zich een inspanning van circa **440 miljoen** euro in zijn vier West-Vlaamse vestigingen. Voor 2018 gaat dat onder meer over de verhoging van de laminaatcapaciteit bij de Flooring divisie in **Wielsbeke** met de installatie van een nieuwe pers en een nieuwe zaag-freeslijn en het

uitrollen van een b2b-webplatform. De divisie Panels investeerde op de site **Oostrozebeke** in een reinigingsinstallatie voor uitlaatgassen, nieuwe magazijnen, groenschermen aan de grenzen van het terrein, nieuwe verwarmingsinstallaties voor thermische olie, een kwaliteitscontrolestation en nieuwe daken.

De divisie Insulation in **Waregem** investeerde in de uitbreiding van haar kantoorgebouw.

Kenniscentrum West-Vlaanderen

Dixit **CFO Sven De Smet** heeft Unilin recent ook extra terreinen aangekocht en een nieuw distributiecentrum gebouwd. Een rode draad in de investeringspolitiek van deze sterkhouders van de West-Vlaamse economie, is het verlagen van de productiekosten en het verhogen van de recyclagecapaciteit. Midden februari 2020 kregen de Vlaamse productiecentra van Unilin bezoek van een groep managers van het Amerikaanse moederbedrijf Mohawk, die inspiratie kwamen opdoen omtrent het

verhogen van de productie-efficiëntie. Topman **Bernard Thiers**: "De West-Vlaamse fabrieken van Unilin en ook zusterbedrijf IVC zijn binnen de groep Mohawk het kenniscentrum van de vinylvloerproductie."

Revor centraliseert in Kuurne

Wereldbedrijf **Bekaert** (nr. 4) dat dit jaar (onopgemerkt?) zijn 140e verjaardag kent, is ook al vele jaren een investeringstenor. Voor 2018 betreft het 54 miljoen euro, waarvan het gros (43 miljoen) gaat naar kosten voor onderzoek en ontwikkeling en voor octrooien inzake deklaagtechnologieën en staalraadtransformatie.

Roularta Media Group uit Roeselare (nr. 6) scoort historisch hoog in de investeringsranking qua immateriële vaste activa, door de verwerving, midden 2018, van de titels en merknamen van een ganse plejade aan tijdschriften (waaronder Flair, Feeling en Libelle) van groep Sanoma en 50% in Mediafin, de uitgever van de zakenkrant De Tijd en zijn Waalse tegenhanger l'Echo.

Tabel 2: top 10 van de grootste investeerders in West-Vlaanderen in 2018 (categorie vzw's)

	Naam	Gemeente	Investerings in IM.VA ⁽¹⁾	Investerings in MVA ⁽²⁾	Totaal investeringen
	Naam	Gemeente	Investerings in IM.VA ⁽¹⁾	Investerings in MVA ⁽²⁾	Totaal Investerings
1	AZ DELTA	Roeselare	13.084.845	282.288.138	295.372.983
2	AZ ZENO	Knokke	89.097	231.021.760	231.110.857
3	AZ WEST	Veurne	143.762.910	11.155.037	154.917.947
4	AZ SINT-LUCAS	Assebroek	413.570	16.401.781	16.815.351
5	AZ GROENINGE	Kortrijk	471.000	13.568.000	14.039.000
6	DE LINDEBOOM	Knokke-Heist	4.250.000	8.517.990	12.767.990
7	SINT-MONICA	Oostende	1.646	11.282.494	11.284.140
8	WOON EN ZORG H. HART	Kortrijk		8.242.447	8.242.447
9	SINT VINCENTIUS	Meulebeke		7.681.956	7.681.956
10	HET WIT-GELE KRUIS VAN WEST-VL	Brugge		6.635.391	6.635.391
11	DE KORENBLOEM	Kortrijk		5.621.822	5.621.822

764.489.884

Bron: Graydon Belgium op basis van de jaarrekeningen.

⁽¹⁾ IM.VA = de immateriële vaste activa, zoals R&D-kosten, goodwill en intellectueel eigendom.

⁽²⁾ M.VA = materiële vaste activa, zoals gronden, gebouwen, machines, uitrusting enz.

De hoge investeringsinspanning bij **Agristo** (nr. 7), producent van diepgevroren frieten en andere aardappelproducten, ging hoofdzakelijk naar de bouw en uitrusting van een nieuwe fabriek in Wielsbeke.

Revor Group (nr. 9) is in 2017 ontstaan uit de samensmelting van Revor Bedding uit Meulebeke, Styldecor uit Lauwe en Jaritex uit Ingelmunster. Het fusiebedrijf concentreerde begin 2019 zijn productieactiviteiten en zijn hoofdkwartier in een geslaagde combinatie van renovatie en nieuwbouw, met samen 40.000 m² bedrijfsgebouwen op een site van 5 ha in Kuurne (ex-tapijtweverij Prado). De fabrikant van slaapcomfortuitrusting investeerde ruim 17 miljoen euro in deze operatie. De tewerkstelling verhoogde van 140 naar 155 medewerkers. De recordinvestering van deze onderneming in 2018 (= 33,6 miljoen) omvat verder ook een grote leasingoperatie en vernieuwingen in het machinepark en in digitale infrastructuur. Het megaproject van referentieaandeelhouder **Jan Maes** en CEO **Tom Verstraeten** van Revor is een stevige opsteker voor de West-Vlaamse sector van het slaapmeubilair en de matrassenconfectie. **Club Brugge** nv duikt voor het eerst op

in de West-Vlaamse investeringstop 10. De vennootschap achter de bekende voetbalclub boekte in 2018 immers een recordbedrag van 29 miljoen euro aan spelerstransferwaarde.

Socialprofitsector boomt mee

Ook de socialprofitsector zet qua investeringen zijn beste beentje voor. **Tabel 2** toont de tien grootste investeringsinspanningen van West-Vlaamse socialprofitbedrijven die opereren onder vzw-statuut. In 2018 injecteerden zij samen **764,4 miljoen euro** in de West-Vlaamse economie. Vooral de grote ziekenhuizen trekken hier het peloton. Niet verwonderlijk, want **AZ Groeninge, AZ Delta** en **AZ Zeno** realiseerden recent indrukwekkende en kapitaalsintensieve nieuwbouwprojecten (zie vorige editie van West-Vlaanderen Werkt).

De andere actoren in deze top 10 zijn de West-Vlaamse afdeling van het **Wit-Gele Kruis**, topspeler in thuiszorg en vijf **woon- en zorgcentra (WZC)** die recent een nieuwbouw of een grote uitbreiding realiseerden.

De Drie Platanen

Zo opende **vzw Sint-Monica** (nr. 7) in februari 2019 het nieuwe

woonzorgcentrum **De Drie Platanen** langs de Nieuwpoortsesteenweg in de wijk Mariakerke in Oostende. De moderne nieuwbouw bevat onder meer 92 wooneenheden, zes kamers voor kortverblijf en vijf assistentiewoningen. Om deze operatie mogelijk te maken werden drie platanen van 80 jaar oud en samen 400 ton zwaar, verplaatst van de bouwsite naar een nieuwe habitat 100 m verder. Het woonzorgcentrum staat immers in een levendige interactie met het aanpalende en publiek toegankelijke **Park De Nieuwe Koers**. Dat is 13 ha groot en herbergt ook volkstuinjes, een evenementenweide en de sterrenwacht Astropolis.

Sint-Monica vzw werd in het najaar 2019 gelauwerd voor het concept van De Drie Platanen (met het Antwerpse bureau Bovenbouw Architectuur als vormgever) met de **Prijs Wivina Demeester voor Excellent Bouwmeesterschap**.

De jury was zeer gecharmeerd door het kwalitatief en architecturaal aantrekkelijke gebouw met zijn optimale combinatie van functies. Een heerlijke plek voor een mooie oude dag dicht bij de zee...

De Drie Platanen langs de Nieuwpoortsesteenweg in Oostende

